

Innspill til IP-prosjektet: Hvordan skape verdi for Norge gjennom samarbeidsforskning?

Status

Innsendt til Norges forskningsråd

Innsendt og bekreftet av instansen via: helge.kvandal@akademikerne.no

Innsendt av

Helge Kvandal

Innsendt dato

3. september 2026

På vegne av

Akademikerne

Målgruppe

Organisasjoner med interesse i samarbeidsforskning
(Privat)

✓ Jeg bekrefter at denne uttalelsen er på vegne av hele oppgitte organisasjoner med interesse i samarbeidsforskning.

Innvitasjon til innspill

Forskningsrådet jobber for at samspillet mellom forskningsinstitusjoner og næringsliv skal fungere best mulig. I noen sammenhenger opplever aktørene at forskningssamarbeid blir vanskelig på grunn av uenighet om IP (Intellectual properties) -rettigheter. Forskningsrådet har derfor startet et prosjekt som skal resultere i en oppdatert policy for Forskningsrådet når det gjelder håndtering av IP-rettigheter i samarbeidsforskning vi finansierer. Med samarbeidsforskning mener vi KSP og senterordninger som FME, SFI, KI sentre og tilsvarende.

Prosjektets etablerer noen grunnleggende prinsipper som støtter økt samarbeid mellom academia og næringsliv og som bidrar til innovasjon, verdiskaping og langsiktig kunnskapssamarbeid.

Det er mulighet for å gi skriftlig innspill (et innspill per organisasjon) i tidsrommet **10. august til 3. september**.

Innspill må være på maks en side (2 500 tegn.)

Kontakt oss

For ev. spørsmål som gjelder innspill, vennligst [kontakt oss gjennom svartjenesten vår](#).

Frist for innspill: 3. september 2026

Om skjema

Det er mulig å videresende skjemaet og gi både lese- og skrivegang til andre. For å sende inn det endelige innspillet må du huske å trykke "lagre" og "send inn". Du vil motta en kvittering med svarene du har sendt inn.

Med ditt samtykke

Ved å sende innspillene, samtykker du, din bedrift eller organisasjon til at vi kan behandle og samle innspillene for spesifikke formål som for eksempel i rapporter og for publisering på nettsiden samt arkivering.

Vi ber om dine kontaktopplysninger (navn, e-post og ev. institusjon). Vårt behandlingsgrunnlag er GDPR art. 6 (1) (e). Høringsinnspillene regnes som saksdokumenter og vil bli arkivert. Les vår personvernerklæring for mer informasjon om hvordan vi behandler dine personopplysninger.

Hvilket møte har du deltatt på?

Velg ett alternativ

☐ Webinar 27. august

☐ Webinar 31. august

☐ Ingen

Hva fungerer godt i samarbeidsforskning? Hva er vanskelig og hvorfor?

Kommentar

Akademikerne støtter NFRs mål om å utvikle prinsipper som styrker samarbeidet mellom forskningsinstitusjoner og næringsliv. Samtidig reiser arbeidet prinsipielle spørsmål som berører forskere, forskningsinstitusjoner, næringsliv, investorer og samfunnet. Forskeren er en selvstendig berørt part og må høres. Forslag til IP-policy bør sendes på høring før den vedtas.

Næringslivet etterspør større forutsigbarhet, enklere prosesser og tydeligere tilgang til resultater fra forskning de er med på å finansiere. Forskningsinst. er opptatt av videre forskning, publisering, samfunnsnytte og muligheten til å kommersialisere resultater. Forskerne ønsker faglig frihet, retten til å bygge videre på egne resultater og å utvikle og kommersialisere ny kunnskap. Disse interessene sammenfaller ikke alltid.

Samarbeidsforskning i KSPer, SFler, FMEer m.fl. er kompleks. Resultatene oppstår ofte i samspill mellom flere aktører, bygger på eksisterende kunnskap hos ulike parter og har en verdi som sjelden er kjent ved prosjektstart. Spørsmål om immaterielle rettigheter handler derfor ikke bare om eierskap, men om å skape insentiver til samarbeid, investeringer, kunnskapsdeling og kommersialisering.

En rapport Menon utarbeider for Akademikerne viser at Norge har utfordringer med å omsette forskning til ideer, patenter, lisenser, oppstartsbedrifter og vekstselskaper. Utfordringen er ikke nødvendigvis mangel på kapital, men mangel på kommersialiseringsløp og investerbare prosjekter. Samtidig ser vi tegn til svekkede koblinger mellom forsknings-, næringslivs- og kapitalmiljøer.

Vi mener derfor at IP-policyen bør vurderes opp mot fire mål: mer samarbeid mellom forskning og næringsliv, flere forsknings- og innovasjonsprosjekter, økt kommersialisering av forskningsresultater og større samfunnsnytte av offentlig finansiert forskning.

Vi har ikke tatt stilling til konkrete modeller for eierskap eller rettighetsfordeling. Vi vil likevel understreke at:

- Reelle interessekonflikter mellom aktørene må anerkjennes og håndteres.
- Policyen må kombinere fleksibilitet til å håndtere ulike typer samarbeid med forutsigbarhet som gir alle parter insentiver til samarbeid.
- Ulike eierskaps- og fordelingsmodeller påvirker investeringer, samarbeid og kommersialisering. Erfaringer fra andre land, herunder Sverige, bør inngå i kunnskapsgrunnlaget.
- Standardiserte avtaler og modeller bør vurderes dersom de kan redusere konflikter, transaksjonskostnader og forhandlingstid uten å svekke nødvendige insentiver til samarbeid.